

Satınalma

Satınalma ve Tedarik Zinciri Yöneticilerinin Dergisi

Yıl: 6 Sayı: 65 ■ MAYIS 2018

SATINALMA VE TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ ÖDÜLLERİ 2018 İÇİN BAŞVURULAR BAŞLADI

TEHLİKELİ MADDE LOJİSTİĞİ

Prof. Dr. Murat ERDAL, Ömer Faruk ÖRÇÜN

HİZMET PAZARLAMASI

Prof. Dr. Emrah CENGİZ,
Prof. Dr. Serdar PİRTİNİ

TÜRKİYE TIBBİ TEDARİK ZİNCİRİNİN BÜYÜKLÜĞÜ

Mehmet ATASEVER

MÜZAKERE SÜRECİNDE MÜŞTERİ NASIL KAYBEDİLİR ?

Cengiz ÖZCAN

Tedarik Zinciri Yönetimi Yüksek Lisans
Programı, Sektörlere Yön Veriyor

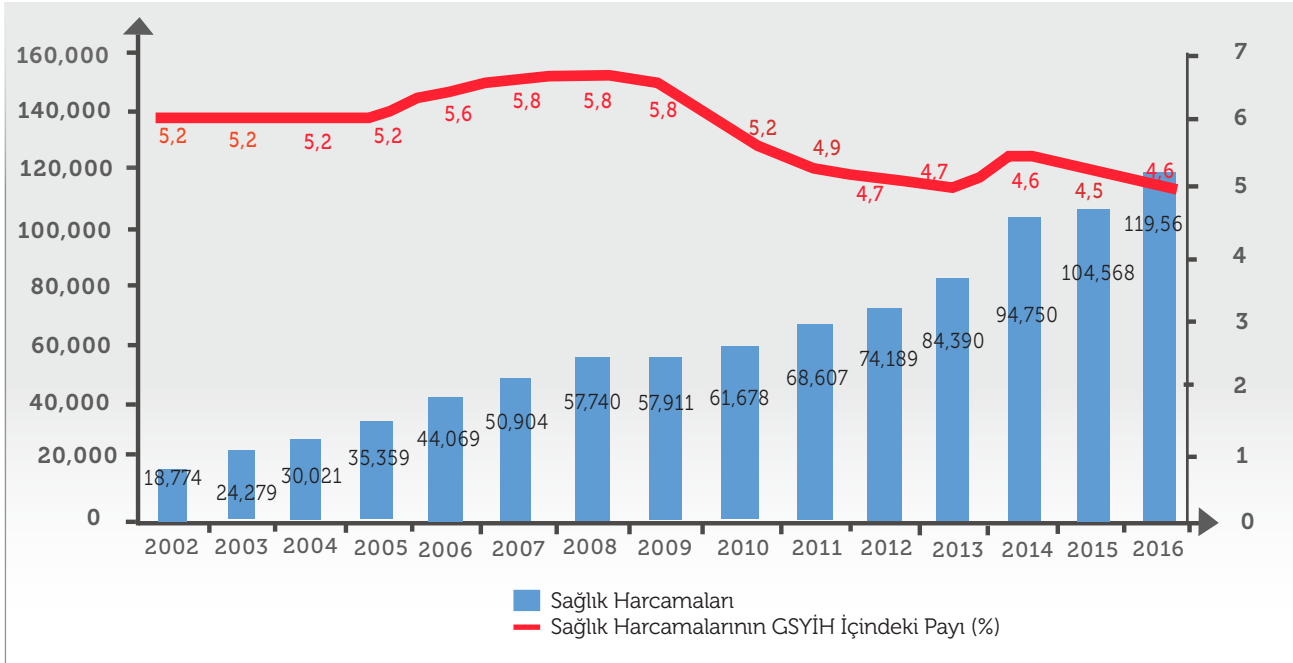

Mehmet ATASEVER
Kamu İhale Kurumu
Kurul Üyesi
mhatasever@gmail.com

TÜRKİYE TIBBİ TEDARİK ZİNCİRİNİN BÜYÜKLÜĞÜ

Ülkemizde sağlık için 2016 yılı rakamlarıyla yıllık 120 milyar TL civarında harcama yapılmıştır. Bu rakamın yaklaşık olarak beşte dördünü kamu sağlık harcamaları beşte birini ise özel sağlık harcamaları oluşturmaktadır. Sağlık Harcamalarının Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla içindeki payı ise %4,6 civarındadır (Grafik 1).

Grafik 1. Sağlık Harcamaları ve GSYİH İçindeki Payı, (%), 2002-2016, Türkiye
Kaynak: TÜİK

Türkiye’de 2003 yılında başlatılan Sağlıkta Dönüşüm Programı ile sağlık alanında son 15 yılda devasa bir dönüşüm gerçekleştirilmiştir. Şöyle ki 2002 yılında 19 milyar TL civarında olan sağlık harcamaları 2016 yılında 120 milyar TL’ye yaklaşmıştır. Yani Ülkemizde 2002-2016 döneminde sağlık harcamaları nominal olarak 5 kattan fazla reel olarak ise 1 kata yakın artmıştır. 2017 yılı sağlık harcamalarının; 2016 yılı sağlık harcamaları artış oranı kadar arttığını varsaydığımızda, 138 Milyar TL olduğunu tahmin ediyoruz.

Ülkemizde tıbbi tedarik zincirinin mali boyutu ile ilgili rakamlara girmeden önce bu çalışmada tarif edilen tıbbi tedarik zincirinden ne kasıt edildiğini ve hangi harcama kalemlerini ihtiva ettiğini açıklamakta fayda var.

Bu çalışmada tarif edilen "Tıbbi Tedarik Zinciri" kapsamında her türlü personel giderleri, Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında reçeteli olarak temin edilen ilaç ve tıbbi cihaz gibi ürünler, tarifeye bağlı olarak ödenen elektrik, telefon, yakıt, su vb. giderler ile her türlü vergi,

harç gibi harcamalar, inşaat ve bina ve makine bakım onarım giderleri, kırtasiye, tekstil, kira gibi giderler ile Kamu Özel İşbirliği yöntemi ile yapılan yatırımlar yer almamaktadır.

Bu çalışmada tarif edilen "Tıbbi Tedarik Zinciri" kapsamında büyük ölçüde kamuya ait sağlık kurumlarının Kamu İhale Mevzuatı çerçevesinde temin etmek zorunda olduğu tıbbi ürün, cihaz, demirbaş malzeme ve hizmetler ile bunların özel sağlık işletmelerindeki karşılıkları yer almıştır.

Tablo 1. Türkiye Tıbbi Tedarik Zinciri Büyüklüğü 2017 yılı (Tahmini)		
Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Hizmetlerinin Finansmanı ve Harcamalarının Analizi (Atasever, 2014), Tıbbi Tedarik Zinciri Sunum (Atasever, 2016),		
NOT: İnşaat Harcamaları ve Kamu Özel İşbirliği Yöntemi ile yapılan harcamalar dâhil edilmemiştir.		
	ORANLAR (%)	TUTAR 1000 TL
Toplam Sağlık Harcaması 2017 yılı (Tahmini) TL	100	138.000.000
Hizmet Alımları	15,2	3,630,380
İlaç ve Aşı Alımları	20,4	4.865.880
Tıbbi Cihaz (Tüketim Amaçlı) Alımlar	43,5	10,393.352
Tıbbi Teknik Hizmet Alımları (Laboratuvar ve Görüntüleme)	8,7	2.069.000
Demirbaş (Tıbbi Cihaz, Donanım, Ambulans vb.)	12,3	2.937.921
Türkiye Tıbbi Tedarik Matrahı	17,3	23.896.533

Türkiye’de 2017 yılı için tıbbi tedarik zincirine konu olan ürünlerin toplam sağlık harcamalarının %17,3’ü civarında olduğunu tahmin ediyoruz. Bu oran 24 Milyar TL civarında bir pazara tekabül etmektedir. Daha önce tıbbi tedarik zinciri kapsamında olan

personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları 24 Aralık 2017 Resmi gazetede yayımlanan 696 sayılı KHK ile yasaklanmış ve söz konusu hizmet alımlarında çalışan personelin kamu personeli olması ile ilgili düzenleme yapılmıştır. Bu nedenle yaklaşık 6 Milyar TL civarında bir harcamaya tekabül eden söz konusu giderler tıbbi tedarik zincirine eklenmemiştir.

Türkiye tıbbi tedarik zincirinde en önemli yekûnu %43,5 ile tüketim amaçlı kullanılan daha ziyade tıbbi sarf veya medikal malzeme olarak adlandırdığımız ürünler tutmaktadır. Tüketim amaçlı kullanılan tıbbi cihazlara 2017 yılı içinde 10 milyar TL’nin üzerinde bir harcama yapıldığını tahmin ediyoruz. Tıbbi tedarik zincirinin ikinci büyük kalemini sağlık kurumlarının genellikle yatan hasta için aldığı ilaç ile Sağlık Bakanlığının koruyucu sağlık hizmetleri amacıyla temin ettiği aşılar gelmektedir. İlaç ve aşılar için yapılan tıbbi tedarik zincirinin %15,2’sine tekabül etmektedir. Bu oranın parasal karşılığı 2017 yılı için 5 Milyar TL’ sine yaklaşmıştır.

Tablo 2. Kamu ve Özel Sektör Harcamalarına Göre Türkiye Tıbbi Tedarik Zinciri
Büyüklüğü 2017 yılı (Tahmini)

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Hizmetlerinin Finansmanı ve Harcamalarının Analizi (Atasever, 2014), Tıbbi Tedarik Zinciri Sunum (Atasever, 2016)

NOT: İnşaat Harcamaları ve Kamu Özel İşbirliği Yöntemi ile yapılan harcamalar dâhil edilmemiştir.

Harcama Kalemleri	KAMU		ÖZEL		TOPLAM TUTAR (1000 TL)	
	Tutar TL	(%)	Tutar TL	(%)	Tutar TL	(%)
Hizmet Alımları	2.795.393	77	834.987	23	3.630.380	100
İlaç ve Aşı Alımları	3.795.386	78	1.070.494	22	4.865.880	100
Tıbbi Cihaz (Tüketime Amaçlı) Alımları	6.651.746	64	3.741.607	36	10.393.352	100
Tıbbi Tetkik Hizmet Alımları (Laboratuvar ve Görüntüleme)	1.820.720	88	248.280	12	2.069.000	100
Demirbaş (Tıbbi Cihaz, Donanım, Ambulans vb.)	2.350.337	80	587.584	20	2.937.921	100
Türkiye Tıbbi Tedarik Matrahı	17.413.581	73	6.482.952	27	23.896.533	100

Türkiye’de 2017 yılı için tıbbi tedarik zincirine konu olan ürünler için yapılan harcamaların yaklaşık olarak %73’ünü kamu sağlık kurumları % 27’sini ise özel sağlık kurumları yapmıştır.